

השפעת שילוב מולטימדיה בתוכנית הוראה בקרב סטודנטים לחינוך גופני על הישגי התלמידים

י. פנחס¹, ל. כץ³, צ. רז-ליברמן²

¹חינוך גופני, סמינר הקיבוצים המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות, תל אביב;
²מכללת זינמן לחינוך גופני ולמדעי ספורט, נתניה, ישראל; ³הפקולטה לקינסיולוגיה, אוניברסיטת קלגרי, קלגרי, קנדה

רקע: מחקר הפעולה נערך בשנת הלימודים 2009-2010, לאחר מחקר פיילוט ב-2008 ו-2009, שבמסגרתו נבדקו כלי המחקר (Pinchas & Katz, 2008). המחקר משווה בין שתי קבוצות לימוד בקורס "מדריכי כושר ובריאות והכשרת קטינים לאימון בחדר הכושר". בקבוצת הניסוי ההוראה משלבת את ה-DVD הנדון, ואילו בקבוצת הביקורת נמשכת הלמידה בדרך מסורתית. למחקר יש ערך חלוצי משני היבטים עיקריים: (1) ככל הידוע לחוקרים, זו הפעם הראשונה שמשובל DVD בתוכנית הוראת קורס "כושר ובריאות והכשרת קטינים לאימון בחדר הכושר". (2) ככלל, מעטים המחקרים המשלבים מולטימדיה בתחום החינוך הגופני, ומכאן נבע הצורך בפיתוח תוכנית ל"קורס מדריכי כושר ובריאות והכשרת קטינים לאימון בחדר הכושר".

מטרות: (1) לבדוק את ההשפעות של שילוב מולטימדיה ובכללה DVD על תהליך הלמידה בהיבט העיוני ובהיבט המעשי. (2) לבדוק את העמדות של הסטודנטים כלפי שימוש במולטימדיה. (3) לקבל חוות דעת של הסטודנטים על DVD ככלי למידה. (4) לפתח תוכנית לימודים לקורס המשלבת DVD ככלי הוראה.

שיטה: במחקר השתתפו 32 סטודנטים לתואר ראשון בחנ"ג מסמינר הקיבוצים. כל הסטודנטים למדו בסמינר בשנה ב' והשתתפו בקורס "מדריכי בריאות וכושר והכשרת קטינים לאימון בחדר הכושר" בו מרצה ד"ר יגאל פנחס. הסטודנטים חולקו לשתי קבוצות בהתאם לקבוצת הלימוד בה הם רשומים. 17 סטודנטים בקבוצת הניסוי שייכים לכיתה ב1, ו-15 סטודנטים בקבוצת הביקורת שייכים לכיתה ב2. תוכנית ההוראה נוסתה בכיתה לימוד במכללה, ובסיומה התבקשו הסטודנטים למלא חוות דעת על ה-DVD ועל תוכנית ההוראה.

המבחנים המעשיים נערכו בחדר הכושר ע"י גורם חיצוני.

תוצאות המחקר הראו, כי חוות הדעת של הסטודנטים על ה-DVD הייתה חיובית ביותר, וכ-94% מהם שוקלים להמשיך לעשות בו שימוש בעתיד. נמצא של-DVD השפעה חיובית מובהקת על הישגי קבוצת הניסוי לעומת קבוצת הביקורת בכתבת תוכנית אימון אישית ובמבחן המעשי.

דיון ומסקנות: כן עולה ממחקר הפעולה, שהודות לשילוב ה-DVD ותוכנית ההוראה הייחודית, הסטודנטים היו מעורבים יותר בתהליך הלמידה. גורמי למידה כגון: מוטיבציה, מעורבות ולקייחת אחריות באו לידי ביטוי בהישגים המעשיים. כמו כן, תוכנית ההוראה ענתה על ציפיותיהם וצורכיהם של פרחי ההוראה. מומלץ להמשיך ולפתח DVD מהסוג הנ"ל ולשלבם בתהליך הכשרה של עוד מקצועות מעשים, כגון: משחקי כדור (כדוריד, כדורעף, כדורגל וכדורסל), אתלטיקה, התעמלות, שחייה ועוד. פיתוח DVD מהסוג הנ"ל עשוי לתרום גם לחוקרים, גם למורים בפועל ובעיקר ללומדים.

מילות מפתח: פעילות גופנית, חדר כושר, מולטימדיה, תוכניות הוראה.

References

Pinchas & Katz, 2008. Using a Multimedia Learning Resource to Enhance Understanding Of Daily Exercise: Practical Considerations. Proceedings of 1st International Pre-Olympic Conference of Sports Science and Sport Engineering. Vol I: Computer Science in Sports Nanjing, P. R. China, August. 5-7, 2008. pp 417